

DÉLSOMOGY

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 korona. — Fél évre 4 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:

BÁRVÁRTH GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utca 60 szám.

Kéziratot vissza nem adunk.
— Nyílt-tér garmond sora 40 fillér. —

Pünkösdkor.

Rügyfakasztó tavasz érkezésén, bimbók fakadásán, a földből kibukkanó termés zsendülésén gyönyörködik a szemünk. A zsenge növényzetet szeretettel csókolgatja, ölelgeti meleg sugárával a nap. És a tiszta, verőfényes légen át reszketve bugnak a pünkösdi hangok.

Mily gyönyörű kép! Szinte érezük, mint járja át egész valónkat a szeretet, az élet, az ifjuság, a reménység. Ezer színes álom rajzik a lelkünkben, ezer édes ábránd tarkállik a képzeletünkben. És karjainkban megfeszülnek az izmok, felbuzdul a tetterő, bensőkben megcsendül a teremteni, alkotni vágyás ösztökélő szózata, s a míg merengőn jártatjuk körül tekintetünket a természet megújódásának csodás jelenségein, ajkunkról önkéntelenül röppen el a munkát követelő nagy és nemes célokat szolgáló életre törekvés szent fogadalma. Megfogadjuk, hogy minden erőnket, tehetségünket örökszép ideálok szolgálatába bocsátjuk, szolgálván legelső sorban a hazát, mindnyájunk közös édesanyját, akit annál forróbban szeretni kötelességünk,

minél több bánat szakad rá, és elhagynunk annál kevésbé szabad, minél inkább rászorul a segítségünkre. Ti, akik vállatokra vetve könnyű batyutokat, háládatlan gyermek módjára elhagyjátok ezt a földet, mert túl a tengeren idegenben dusabb bér kínálkozik, jól gondoljátok meg, mit cselekesztek. Jusszon eszetekbe a szerény kis házikó, a melyben bölcsőtök ringott, a rét, a mező, a hol kergetőztetek, az iskola, ahol a betűvetést tanultátok, a kicsiny templom ahol először járultatok az Úr elé, a rozmaringos ablakok, amelyekből pajkos leányarc mosolygott felétek, a faluvégi temető, amelyben apátok, anyátok pihen . . .

A gondatlan gyermekkor, a reményektől duzzadó, pajkos fiatalság édes, vigasztaló emlékei ezek a rögök. Az élet sok hányattatásában, fájdalmas csapásaiban és kínos csalódásaiban csak e rögökön tapadó emlékekhez menekülhetünk egyedül vigasztalásért. De ha távol esünk tőlük, ha egy óceán választ el gyermekkorunk, ifjuságunk emlékeitől és szüleink hantjától, ha távol idegenben, tengerentuli metropolisok zugó forgatagában csap le ránk a csalódás saskeselyűje, és kiméltlenül váj-

ja belénk éles karmait, hová menekülünk bátorító szóért, felemelő vigasztalásért? Ott meg nem ért bennünket senki. A kööriások részvétlenül bámulnak reánk, az üzleti szellem rideg kufarjai közönynyel rohannak el mellettünk.

Ne hallgassunk a tündöklő ígéretekre, amiket lelketlen kalmárok hirdetnek uton-utfélen. Mert ezek bizony nem lesznek ott, amikor remegő vágyakozással tárjuk ki karjainkat az elhagyott kedves honi tájak felé. Kincsek garjadája ne csábitson minket, mert idegen föld mélységes, fullasztó, nyirkos üregeiben kincset keresve — másnak, rájövünk majd arra, hogy nincsen drágább kincs a hazánál.

Jól gondoljátok ezt meg magyarok, akiket csak az az egy szempont vezérel, hogy verejtékes munkátokat jobban megfizetik — odakint. Igaz hogy két karotok munkájáért kevesebb bért kínálnak idehaza, mert kizsákmányolt, szegény ország ez a mienk, de a mindennapi kenyér mellé odaadja a szülői szeretet ezer gyöngédségét, eltéphetetlen kötelek ezernyi szállait, folyóinak, patakjainak ismerős csobogását, rónaságainak tündérjátékát: a délibábot, zengzetes nyelvét, gyönyörű

Pünkösöd.

Hogyha ember az embernek
Tövis helyett nyújt majd rózsát,
S nem lesz álom a szeretet,
Hanem igaz szép valóság.

Ha majd nem lesz gondtelt hajlák,
S nem lesznek majd redős arcok,
S nem küzd majd az emberiség
A kenyérért gyótró harcot;

Ha majd nem csak erdön réten
Szórja a nap fényét széjjel,
De oszlik a lélekből is
A sötétség szerte-széjjel!

Ha a földön mindegyik szív
Egybeforr és együtt dobban:
Akkor lesz majd igaz ünnep
A pünkösdi szép napokban.

Felélt Sándor.

Légátus.

Írta: Lampérth Géza.

Mintha némi melánkólia vetne árnyat a tavaszi jókedvemre most, hogy im a légátusra gondolok — a mulandóság melánkóliája . . . Mert úgy látom, pusztulófélben ez is, akárcsak régebben a futóbetyár és a szegénylegény.

Ebben a cinikus, hideg és jókedv nélkül való reális világban egy darab üde, nevető romantika a légátus, maradéka a patriarkális szép időkben, talán legutolsó szelíd fényű sugára, azért kell immár kilobannia. Édes testvére, a szupplikáns, pár évvel ezelőtt már letette ismeretes táskáját és országjáró vándorbotját, most hát ő rajta a sor, hűséges kis csatlósával, a medikánsgyerekekkel szemben.

Szomorú hogy így léssen ez nemsokára.

De imhol, még ma ott megyen a légátus a pázsitos dűlőuton! Kétfelül az ébredező mezőségen, zsendülő vetések fölött, a sugaras magasságban az ég mezejét szántogató madarak üde, tiszta szava cseng . . . Csak egyedül ballag most a medikáns már előre sietett. Neki pihenésre van szüksége: három faluban hatszor kell elzengedezni a mi Urunk Jézus Krisztus gyászos haláláról szóló szomorú éneket . . .

A légátus ünneplője kissé vén és kopottas; a hosszú Ferencz József-kabát nem is az övé, de — bizakodik — annál fiatalabb, szebb lesz a szava s a hivek előtt ez a fő.

Próbálgatja utközben, mondogatja a prédikációját előlről hátra, aztán visszafelé megy mindenképen, mint a karikacsapás!

Pontos kiszolgálás!

Pérfi szabó üzlet **HEISLER FERENCZ és TÁRSA** uri- és nőidivatáruháza

Az összes tavaszi újdonságok megérkeztek.

Különlegességek női costum kelmékben.

Szabott árak!

nótáit . . . .

A tiszta, verőfényes légen át reszketve bugnak s pünkösdi harangok. Édes-bus hangjuk, mintha arra kérne: Ne hagyjátok el hazátokat!

A testamentum szerint pünkösdi napján tüzes nyelvek szállottak alá a tiszta égből és megihlették az apostolokat, hogy világszerte szétmehettek tanítani minden nemzedéket.

Ne higgyetek, magyar véreim, az alapostoloknak! Az ő tanításuk hamiság és megrontásokra törekszik. Tüzes nyelvek manapság nem szállnak le már az égből, de az igazságot hirdető lelkeket megihletti a pünkösdi harangszó, amely hegyen, völgyön, rónaságon át reszkető bugással hirdeti: Ne hagyjátok el hazátokat!

A pécsi kiállítás megnyitása.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, május 15.

Szemképráztaó képet nyújt a kiállítás területe. Sárga utjai és pompás virágágyai között kész pavillonok teljes díszben várják az érkezőket s a díszmagyar ruhák és frakkok tömegében jóleső változatossággal vegyül a hölgytoalettek sokasága, különösen a harminc ormánsági leány hófehér ruhája. Ezek *Izabella* főhercegasszony kedveltjei.

Tizenegy óra felé egyre sűrűbben érkeztek a fogatok a kiállítás elé, amelynek bejárójánál *Zsolnay* Miklós fogadta az érkezőket. A főutat kétoldalt zászlók alatt kivonult egyesületek foglalják el, a zenepavillonban pedig a daloskör helyezkedett el.

Tizenegy óra után zajos éljenzés között megérkeztek a kormány tagjai: *Kossuth* Ferenc kereskedelmi miniszter *Szterényi* Jó-

zsef és *Balogh* Vilmos államtitkárokkal. *Kossuth* Ferencet lelkes éljenzéssel fogadták az egybegyűltek. *Wekerle* Sándor miniszterelnök, akit ma reggelre vártak betegségé miatt nem jelenhetett meg. Fél-tizenegy órakor érkezett meg a kiállítás helyére a képviselőház küldöttsége *Justh* Gyula házelnök vezetésével.

Tizenegy órakor érkezett meg pompás fogaton a főhercegi pár és kísérete a kiállítás területére. A fogadtatás az e célra emelt gyönyörű díszsátorban történt, amelynek tetején az aranyozott szent korona díszlett. *Frigyes* főherceg feleségével, *Izabella* főhercegasszonnyal és két lányával, *Mária Gabriella* és *Izabella* főhercegnőkkel, valamint kíséretükkel a díszsátorba vonultak. Az ünnepély a dalárda Himnuszával kezdődött. Utána *Zsolnay* Miklós, a kiállítási bizottság elnöke megkérte *Kossuth* Ferenc kereskedelmi minisztert, kérje fel *Frigyes* főherceg ő fenségét, mint a kiállítás védnökét, nyissa meg a kiállítást.

Kossuth Ferenc erre lelkes beszédet intézett *Frigyes* főherceghez:

A beszédet lelkes éljenzés követte, amely után *Frigyes* főherceg töredezett magyar nyelven olvasta fel megnyitó beszédét.

A főherceg szavait zajos éljenzés követte. A megnyitási ünnep a daloskör énekével ért véget, mely után a főherceg cerclet tartott, majd sétára indultak a kiállítás területén és hosszabb ideig nézegettek a kiállított tárgyakat, felszereléseket, végül a főhercegi család a püspöki palotába hajtatott.

Déli egy órakor a kiállítási terület nagyvendéglőjében ötszáz terítékű lakoma volt, amelyen résztvettek a törvényhozás tagjai, a vármegyei és egyéb küldöttségek. Délután 4 órakor a főhercegi család ismét kikocsikázott a kiállítás területére, hol fogadásukra megjelent a kiállítás végrehajtó bizottsága. Este hét órakor a főherceg a püspöki palotában ebédet adott, amelyre hivatalosak

voltak *Kossuth* Ferenc kereskedelmiügyi miniszter, *Justh* Gyula a képviselőház elnöke, s megnyitáson jelenvolt főispánok és a kiállítás végrehajtó bizottságának elnöke.

A főherceg családjával és kíséretével este fél 9 órakor utazott el Pécsről udvari különvonaton.

Este 9 órakor a dóm tornyáról toronyzenét rendeztek. Ugyancsak az est folyamán nyitották meg ünnepiesen a nyári szinkört.

Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter *Justh* Gyula a képviselőház elnöke, *Szterényi* József államtitkár és a képviselők nagyrésze este fél tíz órakor a pályaudvara hajtottak, amelyet akkor már nagy közönség lepelt el. A miniszter üdvözlésére a pályaudvaron gróf *Benyovszky* Móric és *Erreth* János főispánokkal élén megjelent a vármegye és a város egész előkelősége, valamint a kiállítás végrehajtó bizottsága. A miniszternek ismételten hálás köszönetet mondtak, hogy a kiállítás megnyitására eljött. *Kossuth* újlag megköszönve a szíves fogadást, a közönség lelkes éljenzése között szalonkocsijába szállt. *Justh* Gyulát a képviselőház elnökét, a képviselőket is lelkes óvációban részesítették.

Amerikába vándorolt két honfitársunk levele!

Az egyik szigetvári lakos volt.

Kivándorlók figyelmébe!

Amerikából érkezett levelet hozott címünkre tegnapelőtt a posta. A kitünő magyarsággal és honszerelmmel teli igen érdekes és figyelmeztető levelet egy derék, fiatal magyar növendék pap írta nekünk, *Darabos Vince* volt szigetvár lakos megbízásából, ki a több hozzá forduló kér-

A sulyosabb mondatokat belekiabálja a távolabb rügyező erdőbe, a hangja érces, tisztán csengő . . . Fogadni merne, hogy leszen sűrű könnyhullajtás ott a hátulso padokban, a nagy zsolttáros, okulérés anyókák között!

A tavaszi napfényben most megeszillan a szentegyház sugar bádogtornya.

És a jókedvű vándornak hirtelen észbe villan, hogy ejnye, ott a templomban alighacsak hátulso padok és pápaszemes anyókák vannak; lesznek ott bizonyosan szép, faragott s talán kék bársonnyal bevont első székek is, mindjárt szemközt és veszedelmesen közel a szószékhez.

A tiszteletes — úgy tudja — fiatal ember s nem lehetetlen, hogy valami aranyos kis felesége van. A tanítóék, jegyzőék kertjében talán egy bokrétára való fésző vi-

rágszál . . . valami kastélyféle is látszik a mot . . . ejnye, ejnye . . . S azoknak a pajkos kis falusi lányoknak olyan ritkán van szerencsájük egy-egy magafajta szépbeszédű fiatal emberhez és azok nem tudnak sirni, ha még olyan érzékeny is a prédikáció, de hogy tudnak; nevetni tudnak ők csak, kacagni szívből, édesen — mint a kis ezüstcsengetyűk . . .

— Igen — mintha hallaná — most esendült el a harmadik harangszó: kezében a bibliával s az imádságos könyvvel, (hátral benn van a Miatyánk, és a prédikáció is leírva) ott meg ő komoly méltósággal a tisztendő ur oldalán. A templom zsufolva. A pápaszemes anyókák, a kik majd sirni fognak, már buzgón mondják a zsolttárt . . . de nini: azok a bizonyos első székek üresek, senki sem ül bennük. Nem jönnek el,

bizonyosan nem, már csak kiméletből sem. Igazán szép tőlük.

Már a „felállót“ éneklük, az utolsó verset; ő izeg-mozog, köszörüli a torkát . . . készülődik fel a katedrara.

Most hirtelen csikorogva nyílik a néhez tölgyfaajtó . . . Gyöngyvirágos kalap . . . piros napernyő . . . ibolyás kalap . . . rózsaszín blúz . . . karton zizeg . . . selyem suhog és kering-forong az egész templom, mint valami tulzsfolt óriási körhinta . . .

Valahogy följut a szószékre, lesüti a szemét . . . az imádságot kiolvassa, jó szerenese, hogy borsónyi betűkkel van nyomtatva. A teksztust is megtalálja s no most — kezdi az órációt: „Keresztyén Atyámfi . . . Több egy betű sem jut eszébe, sem elül, sem hátul. Kicseni az imakönyvből az írott szöveget s olvasni kezdi.

MIT IGYUNK?

hogyan egészségünket megóvjuk, mert csak a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvószert.

A mohai Ágnes-forrás, mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dus szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvószert fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógsóknál fogva kitünő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légsző- és húgyszervi betegségeknek. 26 év óta bebizonyosodott, hogy még ragályos betegségeknek is, mint typhus, cholera, megkíméltettek azok, a kik a közönséges ivóvíz helyett a bakteriummentes mohai Ágnes-vizet itták. Legjelesebb orvosi szaktekintélyek által ajánlva. Számos elismerő nyilatkozat a forrás ismertető füzetében olvasható. Háztartások számára más-féle itterés-nél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített víznél, sőt a szódavíznél is olcsóbb; hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse nagyobb vidéki városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. A forráskezelőség. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

igyunk mohai
igyunk mohai
igyunk mohai
igyunk mohai

ÁGNES-

forrást, ha gyomor-, bél és légszőhuruttól szabadulni akarunk forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.
forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be.
forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

Kedvelt borvíz

Főraktár: Ocsodai Gusztáv urnál Szigetváron.

dezősködő és kivándorolni akaróknak, az alábbiakban igaz és becsületes őszinte felvilágosítással szolgál. — Szívesen adunk helyet lapunkban e levélnek s a köznek vélünk szolgálatot tenni, midőn a hozzánk intézett levelet szóról-szóra itt adjuk. — Ime:

ST. PAUL SEMINARY,
Groveland Park,
St. Paul.

Tisztelt Szerkesztő ur!

Bizonyára nem tudja, hogy kitől jő e levél s mily ügyben. Én a *sz. pauli* magyar katolikusok jövődől-készze, aki az érsek ur kívánságára hátralevő tanulmányait az itteni szemináriumban végzi. Mint a katolikus magyarság jövődöbeli lelkészze, már most megfordulok körülükben s ügyes-bajos dolgaikat elvégzem, segítségükre vagyok. A múlt héten voltam *Darabos Vince* cipész mester urnál látogatásban s ekkor megkért, hogy rendeljem meg címére lapjukat a „*Délsomogy*“ feliratu heti-lapot s minthogy Szigetvárról igen sokan fordultak hozzá levélben, hogy írja meg az itteni viszonyokat, kéri szerkesztő urat legyen szíves a következő levelet a lapban közzétenni.

Tisztelt Szerkesztő ur!

Igen sokan fordultak hozzám levélben jó ismerőseim barátaim s volt tüzöltö kollegáim, hogy iennék oly jó, irnek néhány sort az itteni viszonyokról s hogylétemről. Mint-hogy fizikai lehetetlenség részemről mindenkinek külön-külön válaszolni, elhatároztam, hogy kedves lapjában fogom a választ megadni levél alakjában. Remélem, hogy Szerkesztő ur lesz oly kegyes és közli soraimat.

Nem is tudom mivel kezdjem, vagy mit írjak, mire válaszoljak, mert az érzelmek ezre szállja meg a szívet, mikor haza gondol, mikor ismerősei, barátai szeretetei körében képzele magát az önkéntes száműzött. Könnyű jó szemébe, szíve meglágyul s az ajuk szólni kezd. Beszél s a szavát nem

Minden jól megy, míg föl nem tekint.

Ekkor meglátja a jegyzőék Sáríkájának a bolyhos szőke fejét, a mosolygásra álló piezi piros ajkát s azt a huncut két kis gödröcskét az édes gömbölyü arcán . . . Az írott betűk összegabajodnak szeméi előtt, fölkerelkedett s örült vágatással kergetik egymást a fehérpapiroson . . . Most hogy fogdossa el őket? Zsebkendőjét vesz elő, törölgeti a homlokát . . . a torkátvalami összeszorítja . . . Félrelmetes esend . . .

A tiszteletes ur végre felsug: Amen!

— Amen! mondja utána ő is hangosan és rábug az orgona és rázsong a zsol-tár . . .

A fényes magasságban pacsirtadal cseng, csattog . . . a légátus szorongó szívvel ballag vissza a vén kollégium felé.

hallja senki; sir s nincs, aki felszarítaná a könnyeket, megvigasztalna a hontalant.

De hagyjuk ezt s térjünk át a tárgyra. Sokan kérdezték, hogy tanácsom-e a kijövetelt; milyen itt az élet kérdezték mások.

Kedves hofitársaim! A kijövetelt nem ajánlom mindenkinek, legföljebb bizonyos körülmények között. S miért nem ajánlom? Azért, mert Amerika már nem az, ami volt régen, a munka nehéz, az ember tönkre megy. Ne esábitson benneteket a mindenható dollár édes hangu csengése, mely anyyi hazánkiát esalta ki s tette tönkre. A pénzszomj, a meggazdagodási vágy teszi nyugtalanná a magyar szívet s ez képes arra, hogy elhagyja a honi rögöt, melyhez minden szent nevet, egy ezredév csatolt.

Igaz, hogy itt kap a munkás nehéz munka után napi 2 dollár 25—30 cent bért, ami otthoni pénzben 11 korona, de azt is meg kell gondolni, hogy ezen pénzben mennyit kell fizetni. Amiért otthon 2 koronát fizettek, azért itt 1 dolárt sőt többet is s ez hazai pénzben 4 kor. 92 fillér.

A munka nehéz, mert a magyart itt többnyire csak bányákban, vasgyárakban s egyéb nehéz munkáknál alkalmazzák. Ismerek embereket, akik, mikor kijöttek, fel-tüntek daliás alakjukkal s most tessék meg-nézni — összetöröttek, betegek, véznák.

Nékem is sokat kellett nélkülözni, szenvednem, míg végre egy kis üzletet nyitottam St. Paul-ban (Minnesota állam.) Most hála a jószágos Istennek, ki sohasem hagyott el, jól érzem magam s kipihenhetem a szenvedéseim s takaríthatok is egy kevest családomnak.

Ezeket akartam megírni. Ha mégis valaki megragadja a vándorbotot s elhagyja honát, hogy jobb honra leljen, azt kérem gondolja meg jól, hogy mit tesz s ha van néhány száz forintja, melyet kockára tehet, tegye, de nem hiszem, hogy szenvedés, nélkül célt ér. Sokan csalódtak s még sok ez ren fognak csalódni, kik légyarákat építettek képzeletökben, kik rózsaszínü üvegen át nézték Amerikát. Amerika a kivándorló-magyarság nagy temetője, hol már ezren és ezren nyugosznak jeltelen sírok alatt, kik lidérefény után futottak.

Inkább otthon nyomorogni s szegényesen élni, mint itt egy kissé jobb módban!

Isten áldása legyen hazámon, melynek porai alatt kívánok egykor nyugodni, mert kivüle nincs számomra hely! — Minden jót kívánva ismerőseimnek, barátaimnak, akiknek ez uton válaszoltam, szerkesztő urat üdvözölve

St.-Paul, Minn. 1907. V/4.

Tisztelettel

Darabos Vince

volt szigetvári lakós.

Tisztelt Szerkesztő ur!

E levelet kérem, ha lehetséges lapjában közölni s a lapot mindjárt e levél vétele után Darabos ur címére elküldeni, ki ál-

landó előfizetője lesz a lapnak. A számlát kérem az én címre megküldeni s ekkor a pénzt rögtön elküldöm. A számla tartalma ez: „*Délsomogy*“ heti-lap ára egy évre portóval együtt amerikába 12 korona. *Bárvárth* ur most is szerkesztője a lapnak? Itt erősen havazik, magas hó fekszik, szélviharok vannak.

Good by!

St. Paul, Minn. 1907 V/4.

Maradok kiváló tisztelettel:

Rückert Ernő

magyar növ. pap.

H I R E K.

— **Békenap.** *Apponyi* Albert gróf békenapot honosított meg az ifjuság számára. Ugyanis minden május 18-án az első hágai békekongresszus évfordulója alkalmából ezen a napon az iskolák, önképző körökben méltatni fogják a béke nagy horderejét, a békekongresszus jelentőségét, keletkezését. Közben meg egyre jobban erősítik magukat a nagy államok, mindegyre több katonát akarnak, több fegyver, több ágyu kell, hogy aztán szent legyen a béke. Vajjon elkövetkezik majd az általános béke ideje? És mikor?

— **Bérmálások Somogyban.** A veszprémi megyés püspök megbízásából *Kránitz* Kálmán segéd püspök f. hó 27-én kezdi meg bérmálási körutját megyénkben. A bérmálás szentségét a következő plébániákban és a következő sorrendben fogja kiszolgáltatni: Május hó 26-án, Szentháromság vasárnapján *Kadarkuton*, a kadarkuti és csökölyi plébániák híveinek, 27-én *Némelladon*, a németladi és nagyhárságyi plébániák híveinek, 29-én *Baracson*, a barscsi plébánia híveinek, 31-én *Szulokon*, a szuloki plébánia híveinek. Junius hó 1-én *Csokonyán*, a csokonyai és györgetegi plébániák híveinek, 2-án *Háromfaagaréven*, a háromfaagarévi és jbabócsai plébániák híveinek, 3-án *Háromfaagaréven*, a taranyi és vizvári plébániák híveinek, 4-én és 5-én *Nagyatádon*, a nagyatádi plébánia híveinek. — A közönség tájékoztatása végett ismételten jelentjük, hogy: *Zichy* Gyula gróf pécsi püspök, kinek egyházmegyéjéhez a szigetvári járás néhány községe tartozik, szintén e hó végére tervezte bérmálási körutját Somogyban. Ez a körut most egyelőre teljesen elmaradt. A pécsi püspök a legközelebb kénytelen lesz egy súlyosabb természetű operációnak alávetni magát és így a mostanra tervezett bérmálási körutját az őszre halasztotta el.

— **Titkos rendőrök Pécsen.** Hogy a kiállítás tartama alatt a nagyon és közbiztonsági felügyelet minél nagyobb legyen, a pécsi rendőrőrkapitányság az államrendőrségtől titkos rendőröket kért. 6 titkos rendőr érkezett Budapestről. A kiállítás területén a csendőrség teljesít szolgálatot.

Hölgyeim és Uraim! Saját érdekükbe rendeljenek mintákat az új

posztó nagyraktárból

TELEFON 413.

hol gyári áron vásárolhatnak. — Kiváló tisztelettel

TELEFON 413.

KRAUSZ ARNOLD, férfi és női posztó nagyraktára PÉCS, Király-utca 15. (Hattyu-épület.)

— Véletlen vagy öngyilkosság? Tudósítónk jelenti, hogy *Siklósi* József nyug. vasuti pályaoőr, ki a Barcs melletti Sáncz-pusztán tartzkodott fiánál, f. hó 15-én hazulról elment s holttestét a Rinya hidja alatt találták meg. A patakba fult. A vizsgálat nem derítette ki, hogy vajjon véletlenül esett-e a vízbe, vagy, hogy öngyilkosságot követett el a szegény öreg ember.

— A vasutasok szolgálati pragmatikája F. hó 13-án *Kossuth* Ferencz keresk. miniszter benyújtotta a képviselőházhoz a vasutasok szolgálati pragmatikájáról és fizetésükről szóló törvénytervezetet 14¹/₂ millió költségvetéssel. Az új törvény július 1-ével lép életbe és ugyanakkor lesznek a fizetés többletek is kiutalva. Ezzel a vasutasok is a köztisztviselők sorába lépnek.

— Új állatorvos. Mint értesülünk, *Verbőczy* István városunk szülötte, ki a budapesti állatorvosi főiskolán 3 évig mint tanársegéd működött és ott egy a sebészet, mint a belgyógyászat terén alapos gyakorlottságot szerzett, a mai napon városunkban a vasuti utca 61 sz. alatt letelepedett. A kiváló képzettségű állatorvos mint tudjuk a napokban már megkezdte működését az állatorvóságot terén.

— Eljegyzés. *Goldstein* József a helybeli cipőgyár raktárnoka eljegyezte *Neubruner* Juliska kisasszonyt Zalaegerszegről.

— Tűz az erdőn. Nagy erdei tüzről ad hírt tudósítónk. A gróf *Széchenyi* László Gyóta nevű erdővágásából *Rohán* János és fia József homokszty-györgyi lakosok fát hordtak és amidőn pipára gyújtottak, eldobták az égő gyufát, mitől a száraz avar tüzet fogott, minek következtében egy a grófnak mint *Engel* Adolf és fia pécsi cégnek nagyobb mennyiségű bányafája körülbelül 500 korona értékben elégett. A futó erdei tüzet csak nagy nehezen tudták lokalizálni. *Rohánékat* gondatlanságért felelőségre vonják.

— Vásári tolvajnok. Két notórius vásári tolvaj *Zádori* Juli és *Baszta* Vincéné nevű özvegy asszonyok a szuloki vásárrban *Czimmerman* Bálint babócsai rőföskekereskedő sátrából 30 méter fekete pikét 16 kor. értékben elloptak. Amidőn tetten érték őket, futásnak eredtek, de mégis sikerült őket a csendőröknek elfogni, kik a lopott árut elkobozták és a két tolvajnot letartóztatták.

— Új műbortörvény. A földmivelésügyi miniszter legközelebb törvényjavaslatot terjeszt a törvényhozás elé a mesterséges borok tilalmazásáról, melynek intézkedései jóval szigorubbak lesznek, mint az osztrák törvényjavaslat.

— Osztrák gyufa magyar cégér alatt. *Kohn* Jakab és József troppai cég gyufagyártmányait Budapest látképevel és *Andrássy* Gyula gróf arcképevel ellátott dobozokban hozza forgalomba, ily módon a közönséget megtéveszteni akarva, hogy gyártmányai magyar eredetűek. A jeles céget a hatóság figyelmébe ajánljuk. A kereskedőket pedig figyelmeztetjük, hogy ezen cégtől ne vásároljanak gyufát.

— Elmozdításra ítélt községbíró. Somogyvármegye közigazgatási bizottságának feyelmi albizottsága *Pavlekovic* Vince sztorbási községi helyettes bírót az 1886. évi XXII. t.-c. 108. §-a értelmében. állásától elmozdította.

— Milyen időnk lesz? Meteor a legközelebbi hetekre a következőket jósolja: A 16-iki csomópont hatásköre ismét hűvös, de lehet viharos, esetleg zivataros jellegű, a melynek lejárása után május havára egészen végeig, meglehetősen állandónak mutatkozik az idő, sőt felő, pogy csapadékhány is áll be a terményeknél, ha csak az egyes csomópontok zivataros jellegű esőt nem hoznak, ami azonban kárral is jár a haszon mellett.

— Agyonlőve talált földbirtokos. Szavahihehető uriember jelentette lapunknak, hogy a detkováci erdőben halva találták *Bátor* Elemér földbirtokost és nagybérlet. Az illető ur az esetet így adta elő: Szerdán reggel 6 óra tájban özlesre ment az erdőbe *Bátor* Elemér — s minden jel arra mutatott, hogy a boldogtalan ember vigyázatlansága folytán a véletlen áldozata lőn. És pedig úgy, hogy leszállásban egy fára akasztotta golyóra töltött vadászfegyverét és amint cigarettára akart gyújtani, a (schnellerezzett) fegyvert, mely az ágon lógott véletlenül megérintette, mely elsült s a golyó a bal oldalába furdott. A közvetlen közelből ért lövés perzselt és kabátját is meggyújtotta, melynek zsebében egy rezerv sörétes patron is volt s ez is felrobbant és leégette felig a ruhát testéről. A lövés következtében *Bátor* rögtön szörnyet halt. — Ugy délelőtt 9 óra lehetett midőn cigányok akadtak rá holttestére, kik a közelben legeltető csikónak szóltak. A csikós vágatva vitte meg a szomoru hírt a szerencsétlen végett ért földbirtokos neje és lányának, kik siránkozva és jajveszékelve rohantak a gyászeset színhelyére az ispánnal együtt. Oda érve látták, hogy a vizsla kutya gazdája testét nem hagyja el s folyton ugat és vonit és senkit sem akart hozzá eresztetni. Csak nagynehezen, botokkal is alig tudták elverni a hüebet gazdája véres hullájáról. Vannak lapok, melyek gyilkosságot vagy öngyilkosságot emlegetnek, de mi a boldogtalan ember egyik testi lelki jóbarátjától vettük a tudósítást, ki később a helyszínén is jelen volt. A rokonszenves, erék földbirtokos halála az egész vidéken nagy részvétet keltett.

— Verekedés a majálison. Vigan voltak az atyafiak vasárnap délután a németlukafai erdőben, hol *Eizler* Vencel korosmáros ugyalátszik sikerült majálist rendezett. A mulatók között két asztaltársaság egyszerre csak szóváltásba keveredett. És pedig *Teller* János és neje, *Patkó* János és *Ferenc*, *Ranciger* Antal és József, nő még a többi asszonyok is, kik nyelveltek, a férfiak meg verekedtek. Egymást át dobálták az asztalokon s *Patkó* Ferenc *Teller* egy darab fával alaposan fejbe verte. A véres majálisnak a bíróságnál lesz a vége.

— Üresen megkerült pénztárcza. *Kocsis* József n.-hársági lakos a héten az utcán 20 koronás bankjeggyel terhelt pénztárczáját elvesztette, azonban *Marosek* András megtalálta, de ez a becsületes megtaláló jónak látta nem visszaadni a pénztárczát, hanem bejövén Szigetvárra itt egy zsebőrárt vásárolt 11 koronáért, a többi pénzt meg elmulatta. Az üres pénztárczát a csendőrök megtalálták nála, melyet elkoboztak és feljelentették a bíróságnál.

x *Orvosi* körökben már rég ismert, tény hogy a *Ferencz* József keserűvíz valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és em-

lítésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen fölülmulja. Kérjünk határozottan *Ferencz* József keserűvizet.

x A pécsi kiállítás megtekintésekor ne mulassza el *Lehr* Izidor Pécs Király-utca a Színház mellett levő áruházat fölkeresni hol ajándék tárgyak, továbbá uri és női divatárak legjutányosabban vásárolhatók.

Beküldetett.

Herger József helybeli plebános a lapunk múlt számában megjelent „Viharos közgyűlés a plebánia udvarban” című cikkünkre vonatkozólag, az alábbi választ küldte hozzánk:

Tisztelt Szerkesztőség!

A „Délsomogy” május hó 12-iki számában megjelent „Viharos közgyűlés a plebánia udvarban” című közleményre szükséges, hogy egy néhány megjegyzést tegyek.

Habár a cikkirő a meghatározottabban visszautasítja azon alaptalan vádat, miatha a szerkesztő volna az oka a fiaskót vallott gyűlésnek, azt megteheti, mert senki a szerkesztőt nem állította oda mint okozót, hanem a május 5-iki számban megjelent kérdéses alaku híreskét, melylyel a hír közlője a közügyekben való járátlanúságát dokumentálja, mert azzal akarva, avagy nem akarva azt nem kutatom, a képtelen eszméket fölkelte és így indirekt azon hír közlője volt oka a törtenteknek. Ebből az egy esethől is azon tanulságot vonhatja le az újságba író ember, hogy mindent jól meg kell rágni, mielőtt azt a türelmes papírosra vetné. Ezen reflexió után most már áttérek a többi dologra.

Czikkirő azt mondja: „Mután a plebános ur nem tartotta szükségesnek és érdemesnek, hogy a híveket tájékoztassa a gyűlés tárgysorozataról.” Nohát sziveskedjek megmondani cikkirő ur hol, kik előtt, mikor tehettem volna meg az óhajtott tájékoztatást? Hát a meghívóban nem volt-e megírva és megmondva, mily célból történik a gyűlés megtartása. Hisz éppen ezen gyűlésen akartam a tájékoztatást megadni. Egy híreskével megakadályozni a tájékoztatás megadásának lehetőségét (habár nem szándékosan) és ezután azt mondani, mért nem tájékoztattam, ezt én legalább nem értem. Eszembe jut a róka és a bárány meseje. De igen lekötöleznék a cikkirő ur, ha megmondana, hol tájékoztathattam volna az embereket jobban, nyilvánosabban, szabadabban valamely fontos kérdés felől, mint éppen egy e czélra külön összehívott közgyűlésen?

Ha tudtam volna előre, hogy a „Délsomogy”-ba olyan emberek is irnak, kiknek nincsen teljes fogalmuk arról, melyek azok a hitfelekezeti belső ügyek, melyeknek elintézése nem egyedül a lelkész dolga, hanem az egész felekezeté, mely ezen ügyeket vagy a miniszter által jóváhagyott alapszabályokkal bíró hitközségi képviselő, vagy a miniszteri rendelettel erre felhatalmazott iskolaszék (17717/898 sz.) és ujabban 55135/906 sz. vallásügyi miniszteri rendelet szerint a hitfelekezet tagjai által választott bizottság által intézi el; ha tudtam volna, hogy erről nincsen tudomása (pedig szemfüles újságirónak minderről tudnia kellene) akkor szivesen tartottam volna egy rövid előadást. Az a kis kérdőjellel ellátott hír támasztott egyes emberekben oly gondolatokat, kételyeket

melyek valóságos curiosumok és ezen gondolkodásmódot még megerősítették egyes uriembereknek rossz akaratából vagy tréfából nem kutatom, tett egyes megjegyzései és ez által Szigetvár anyagi, kulturális, szépzeti ügyeit előmozdítani szándékozó törekvéseket vagy meghiusítanak, vagy azok elé óriási akadályokat gördítenek és ez csupán a népkegy kedvéért.

A másik megjegyzésem arra a paszuszusra szól, hogy egyes kérdésekre adott válaszok nem voltak kielégítőek.

Elhiszem, mert egyes emberekre vonatkozólag, midőn a válasz az ő kötelességeikre hivatkozik, ez nem számíthat honorálására, nem lehet kielégítő. Ezen emberek rendszerint azok, kik másokkal szemben követeléseiket legmagasabbra feleltetik, de mikor ezek viszonzására törvényesen megállapított kötelességek teljesítésére hivatkozás történik, akkor az nem tetszik. Akkor halljuk, hogy „nem kell.“ Ez ugyan legkönnyebb módja a kötelesség alól való kibúvásnak, de egyszersmind a társadalmi rendet felforgató anarchiának. Ilyen czélt senkinek, kinek helyes fogalmai vannak a jogokról és kötelességekről, nem szabad szolgálni. Nincs jog kötelesség nélküli és viszont.

Már pedig, hogy mik a hívők jogai, de egyszersmind kötelességei, arról másképen ki nem oktathatom az összes embereket, ha csak nem az által, hogy a képviselői rendszert is behozom vagy ha ez nem tetszik, akkor feltétlenül el kell hinni mindenkinek, hogy a lelkész azt követeli a mi őt jogosan megilleti és akkor napirendre kell térni minden oly alávaló, hazug rágalom felett, melyek gombamódra nőnek. Ha képviselői rendszer volna, akkor mindenkinek tudomására juthatna, hogy mi az, mire köteles, de ily állapot mellett, milyen most van Szigetvárott, hol a dolgok lényegéről legkevésbé vannak tisztában, hamis hírek terjesztése által a tudatlanabbak állandó izgatottságban tartatnak. Menjünk tovább. Tudja a cikkíró ur mit tesz megint, midőn lapjában ezt írja „És ha a népnek, melynek az igazat megvallva, semmi köze sincs a patronuság alatt álló plébánia dolgaihoz?“ Hát cikkíró ur itt félre vezet és pedig vagy tudatlanságból vagy tudva. Ha tudatlanságból írta ezt, akkor sziveskedjék még tanulni és pedig sokat tanulni, mert ug, látszik, még arra igen nagy szüksége van. Ha pedig annak ellenkezőjét írta, miről más a tudomása akkor — akkor — . . . keressen szót eljárásának jellemzésére. Én a választ tisztára cikkíróra bízom.

Emleget még pár koronát, melylyel a népet izgatom.

Sziveskedjék megmondani, hogy mikor követeltem olyasmit, mi nem volt jogos. Számítsa ki mit fizettek a hívők 20 év alatt templomukra, plébánialakukra; ha jól emlékszem egy évre esik csak 3, azaz három fillér.

És tudja-e kié az a templom, kié az a plébánia épület? Az a katolikus hívőké. Kérdezze meg a községi főjegyző urtól, mert a község házában lakik, felépített-e sajátjából, ha az összedülni készül. Tud-e következtetni? Nagyon helyeslem a cikkíró ur utolsó pár sorait. De molesztálni senkit sem molesztálunk. Csak kötelességünk a 20—30 év alatt elhanyagolt templomi, plébániai ügyeket rendezni. Ugy járok mint az örökös ki elhanyagolt, összedülni készülő épületet vesz át, és azt rendezni akarja. Hogy azonban magam részéről mennyit áldoztam olyan dolgokra, melyek nem voltak kötelességeim, arról izléstelenség volna beszélni; az hogy mindent és mindent én tegyek, azt még a Délsomogy cikkező ura sem követelheti. Különbben béke velünk.

Szigetvár, 1907. évi május hó 18. án.

Herger József
plébános.

Miután leadtuk a plébános ur cikkét, hát rajtunk lesz a sor. — Ugy látszik, hogy a pünkösdi szent ünnepek alkalmával a Szentlélek nem a béke galamb képében, de mérges nyelvek alakjában szállta meg Herger József plébános urat, mert gorombáskodik. Eddig tudtuk, hogy a legeltető pásztorok tudnak gorombáskodni, de most meggyőződünk arról hogy a szigeti lelképásztor is ért hozzá. — Nő de se baj! Majd mi is megfellelünk. Csak azt sajnáljuk, hogy a plébános ur cikkét későn vettük és így sem időnk sem terünk nincs, hogy arra most érdemlegesen válaszoljunk, hanem fenntartjuk jogunkat és lapunk jövő számában adjuk meg a plébános urnak az őt megillető választ. (szork.)

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabona keresk. jelentése szerint

Árak 50 kilogramonként értendőnek.

Szigetvár, 1907. május 17-én.

Buza	—	K. 8.80—9.—
Rozs	—	„ 6.80—7.—
Árpa	—	„ 6.——6.50
Zab	—	„ 7.——7.50
Tengeri	—	„ 6.——6.50
Bab	—	„ 8.——

Kiadja a szerkesztőség.

Vizgyógyintézet és szanatorium Pécs Sétatér.

Az egész éven át látogatva. Legújabb gyógyeszközökkel felszerelve. Legjobb gyogyeredmények idegbántalmaknál, csusz, állmatlanság, emésztési zavar és egyéb idült betegségeknek. Kitűnő ellátás, lakás és vizkuraért hetenkint 60 K. Bejárók heti vizkurája 10—15 korona. A város nyugodt és egészséges fekvésű helyén, közvetlen a sétatér mellett. Kitűnő ivóvíz (forrás.) Villanyvilágítás. Egy segédorvos.

Vezető főorvos:
Dr. TOLNAI VILMOS, a phisikalís
gyógymód szakorvosa

Ebéd négy fogásos!

A kiállítási időnyre étlap szerint
2 korona.

Leves, sült, tészta és sajt.
Ebédidő délelőtt 11-től délután 3 óráig.
Jó idő esetén a terrazon terítve.

Teljes tisztelettel

Kulin Henrik

PÉCS a Nagy Vigadó vendéglőse
a színházzal szemben.

Pécsett Hell!! Bécs nem kell!!

Bérmálási ajándék.

Óriási gyári raktár:

Mindennemű órák, arany-, ezüst és drágaköves ékszerekben, alkalmi ajándékokban, béma nyaklánc, szívek Mária képpel vagy keresztel ezüst aranyozva 4 koronától feljebb; 14 karátos aranyban ugyanez 10 frttól feljebb; női óra 3 frttól feljebb; valódi ezüst 4 frttól kezdve. Meggyőződhetik egy próba bevásárlás eszközésénél áráim olcsóságáról és szolid kiszolgálásomról.

Hell S. József

mű-órák és ékszerész
Pécs, Király-utca 20. sz.
Pontos óránál.

Nyakkendő

Különlegességék:

Férfi és női
fehérművek

Blouzok minden

nagyságban és kivitelben.

Gyermekruhák,

Zsebkendők, harisnyák,

Alsó szoknyák,

Női kezításkák, övek,

Keztyük, esőernyők,

Szappan- és illatszerek

A legjobb szabású fűzők

(Mieder.)

Női- és gyermek kötények,

Csipke és ruhadiszek.

Telefon 388.— Szabott árak.

LEHR JZDOR

uri és női divatáru üzlete
Pécs Király-utca
a színház mellett.

Pécsi országos kiállítás megtekintése alkalmával felhívom a nagyérdemű közönség figyelmét Pécs egyik legnagyobb **czipő raktárára.** Azonkívül fegy- házban kötött harisnyák eső és napernyők, férfi és női fehérművek stb. Kerti butorokban külön osztály, eredeti gyári áron.
Podvinetz Károly Pécs (városház épület) Széchenyi tér és Perczel-utca sarkán.

Hölgyeim!

Tisztelettel hivatkozom a körutamból szóló soraimra és van szerencsém tudatni, hogy megérkeztem és Párisból magammal hoztam az ez évi saison legszebb eredeti modeldarabjait és művésziiesen előállított utánzatait, melyeknek szíves megtekintésére a n. érd. közönséget teljes tisztelettel meghívom.

KOHN KATICZA
divatárusnő
PÉCS Széchényi-tér.

Fa-eladás.

12000 l. a Szőlőkaró a. m. 30 frt.

Gyertyán és bük hasábfa	} Erdei ölek.	12 frt.
Erős gömbfa		10 frt.
Fejszével vágott botfa		6 frt.
Irtástövek, hasítva és felap- rózva kaphatók:		6 frt.

WEISZ IGNÁCZ
Antalfaluban.

Urak, hölgyek, időhöz nem kötött könnyű foglalkozással szép jövedelemre tehetnek szert. Pályázók „legalább 200 korona” jelige alatt küldjék be, címöket az „Általános Tudósi-tóhoz Budapest, Erzsébet körút, 41 sz.

Egy jó házból való fiu nyomdász tanoncznak felvétetik.

KOZRÁY EDÉNÉL.

Az őszülő hajnak eredeti színét visszaadja a teljesen (nem festék) ártalmatlan: amerikai hajregenerátor

Dr. Hyam's-féle

Ara 1 korona 50 fill.

„Angyal” krém, orvosilag megvizsgált tiszta tejből készült, gyöngyvirág-illatu mesés hatású krém, mely az arcnak üde színt ad, foltokat, mitesszert és mindenféle kiütéseket rögtön eltávolít.

Ara
1 korona.

„Angyal” szájvíz, legjobb antiszeptikus, a fogkö lerakódását megakadályozó fogvíz, mely a szájüreget desinficiálja és annak állandó kellemes ízt kölcsönöz.

1 nagy üveg ára:
1 K 20 fill.

Fényképészeti cikkek és vegyszerek, nagyraktáron (sötét kamara)

Dr. VAMOS-féle sósorszesz menthollal kevert, erős borszesz, mely 1-2-szeri bedörzsölés után mindenféle rheumatikus fájdalmat megszüntet. Ara 1 korona.

Dr. VAMOS és FÜREDI PÉCS az új városház épületében.

fényesen berendezett „Angyal” drogériája.

Rendkívüli ajánlat!

A szépeességi műszövőde összes gyártmányai továbbá kézzel himzett vászon ágyszőnyegek **eredeti gyári áron.**

Különlegességek himzett ruhákban **delain, vászon és batisztból.**
Deutsch Dávid Fia divatáruháza Szigetvár.

Bérmálási ajándékok

brilliant és drágaköeszerek, arany férfi és hosszú női láncok, arany fülbevalók, nyakláncok, gyűrűk, karkötők, zseb és fali órák, valódi chinaezüst disztárgyak és evőeszközök, szemüvegek orrszorítók, a legjobb kristály üvegből, orvosi recept szerint is, hő és légsulymérők (aneroid) színházi és tábori látcsövek a legnagyobb választékban és a legmegbízhatóbban szerezhetők be

Fischer és Polgár ékszerész és látszerész üzletében **Pécsett,**

Széchényi-tér. Takarékpénztári palota.

Töredék ezüstöt és aranyat, drága köveket régi pénzeket a legmagassabb napi áron vásárolunk vagy más új tárgyakra becserélünk.

Óra, ékszer és optikai javításokat saját műhelyünkben gyorsan és pontosan eszközölünk.